

Măsurarea rezultatelor la nivel macroeconomic Principalii indicatori

Indicatorii rezultatelor la nivel macroeconomic

expresie valorică sintetică a activității economice (producției) la nivelul unei economii naționale în decursul unei perioade de timp, de regulă un an

Indicatori ai rezultatelor macroeconomice

- globali, finali (brut / net),
- interni sau naționali
- nominali sau reali

Ce se poate măsura?

- mărfurile (producția de piață)
- tranzacții licite

Ce se măsoară?

piețele primare (mărfuri noi din perioada de referință)

Produsul global brut (PGB)

totalitatea producției de mărfuri realizată într-o perioadă de timp, de regulă un an, în cadrul unei economii naționale.

se calculează pe baza însumării veniturilor obținute din vânzarea producției de către firme și a veniturilor individuale.

 $\Sigma(pi*qi)$

Produsul intern brut (PIB)

cuprinde valoarea mărfurilor finale realizate în interiorul granițelor unei țări de către agenții economici naționali și străini pe parcursul unei perioade de timp, de regulă un an.

 $PIB = PGB - Consum\ intermediar$

 $\Sigma(VABi) \rightarrow vezi\ proiect$

adică valoarea adăugată brută din fiecare ramură a economiei în interiorul granițelor unei țări

 $C + G + I + EN \rightarrow vezi proiect$

→ explicații la cererea agregată

Produsul național brut (PNB)

reflectă în expresie bănească producția totală de bunuri mărfuri finale realizate de către agenții economici naționali în țară și străinătate în decursul unei perioade de timp

 $PNB = PIB \pm M$

<u>unde</u>: M = soldul relațiilor cu străinătatea

PNB = PIB – venituri ale străinilor în țară + venituri ale rezidenților în străinătate

 $PNB = \Sigma(VABnationale)$

valoarea adăugată de agenții economici naționali

Produsul intern net (PIN) și Produsul național net (PNN)

PIN

PIN = PIB - CCFintern

PNN

PNB = PNB - CCFnational

unde: CCF = consum de capital fix (amortizarea)

Venitul național (VN)

exprimă valoarea producției realizate de către agenții economici naționali pe parcursul unei perioade de timp, de regulă un an, la prețul factorilor de producție (adică fără subvenții și impozite indirecte, ITI)

VN = PNN - ITI

 $VN = \Sigma(Salarii+Dobânzi\ Nete+Profituri+av)$

unde: av = alte venituri în economie (ale proprietarilor, activități pe cont propriu)

cuprinde suma tuturor câștigurilor brute (în sensul de câștiguri care nu au fost supuse impozitării) obținute de către agenții economici naționali

Venitul personal disponibil (VPD)

venitul persoanelor fizice rămas după plata tuturor impozitelor și taxelor directe/personale (ITD), la care se adaugă eventualele transferuri de la stat (pensii, alocații, ajutoare)

$$VPD = VP - ITD$$

servește consumului (C) și economisirii (S):

$$VPD = C + S$$

Cererea agregată → vezi proiect

cuprinde ansamblul cerințelor solvabile de bunuri economice manifestată pe piața națională, adică a acelor cerințe care au acoperire în bani, în venituri disponibile

$$C + G + I + EN$$

Consum privat + Cheltuieli publice + Investiții private + Export net

Export net = Export - Import

Oferta agregată: → vezi proiect

reprezintă ansamblul mărfurilor oferite pe piața națională de către toți agenții și subiecții economici

- internă (producția internă $\rightarrow$ *vezi proiect: VAB*)
- externă (din străinătate→generează importuri)

Consumul și factorii săi determinați Funcția consumului

Consumul

- In polosirea de către fiecare agent și subiect economic a venitului sau a unei părți din acesta pentru cumpărarea de mărfuri necesare satisfacerii trebuințelor sale
- reprezintă principala componentă a cererii agregate, cea care determină fundamental evoluția economiei (cel puțin pe termen lung).

Consumul

se structurează pe trei grupe principale:

- consum de bunuri de folosință imediată (curentă),
- consum de bunuri de folosință îndelungată,
- servicii și informații.

Mărimea cheltuielilor pentru consum şi implicit mărimea cererii agregate pentru bunuri de consum depinde în principal de **mărimea veniturilor personale disponibile** (YD):

$$C = f(Y_D)$$

dar și de alți factori de **natură obiectivă** și **subiectivă** (înclinații psihologice, scopuri individuale, capacitatea de anticipare ș.a.).

Factori subiectivi

au în vedere acele caracteristici psihologice ale naturii umane și acele obiceiuri și instituții sociale care, fără a fi imuabile, este puțin probabil să cunoască schimbări radicale într-o perioadă de timp relativ îndelungată (exceptând bineînțeles situațiile "anormale"):

tendința de menținere a modului de viață cu care este obișnuit

înclinația de a economisi eventualul surplus a venitului realizat peste nivelul cheltuielilor pentru consumul obișnuit

Factori obiectivi

mărimea și dinamica veniturilor (salariilor)
modificări ale politicii fiscale
modificări neprevăzute ale valorii capitalului neluate în
considerare în calculul de previzionare a venitului net
modificarea ratei de scontare a factorului timp, adică a
raportului de schimb între bunurile prezente și viitoare determinată de dinamica ratei dobânzii și a prețurilor
(evoluția puterii de cumpărare), dar și de existența unei
incertitudini extreme sau riscuri specifice

modificarea așteptărilor în ceea ce privește raportul dintre nivelul actual și nivelul viitor al venitului - se manifestă pregnant la nivelul individului, la nivel social efectele sale se compensează în general

rata consumului:

raportul dintre consum și venit arată care este ponderea consumului în totalul veniturilor, respectiv cât reprezintă cheltuielile pentru consum în totalul venitului.

$$c = \frac{C}{Y_I}$$

→înclinația medie spre consum (c)

Legea consumului - Keynes:

- "Legea psihologică fundamentală pe care ne putem baza cu toată certitudinea,... este că, în medie și în cea mai mare parte a timpului, oamenii tind să-și sporească nivelul de consum pe măsură ce venitul lor crește, dar nu cu o cantitate egală cu creșterea venitului"
- înseamnă că la niveluri scăzute de venit rata consumului este mai ridicată, în timp ce pe măsură ce veniturile devin tot mai mari ea se va reduce

Paul Cocioc, 2020